

SEVERNĀ• PLZEŇSKO - I. â€“ KOSTEL DUCHĀ® V LUKOVĀ‰

NedĀ›le, 11 bĀ™ezen 2018

MĀ›j zatím poslední letošcni výlet byl o víkendu na sever od Plzně. PĀ›vodnĀ› jsem uvašřovala , šře jej pojmu jako „výlet za Santinim“, protošře v okrese Plzeň-sever je staveb od Santiniho celkem hojnĀ› . NĀ›které klášcerty jsem ušř vidĀ›la v minulosti (Plasy, Mariánská Týnice, Kladruby u StĀ™íbra), jiné památky jsem ješc›chtĀ›la dohledat (dvĀ›r Hubenov, kaple Mladotice,..).

Také jsem se chtĀ›la podívat, jak pokračujĀ› obnovovací práce na ponišřenĀ›m plasskĀ›m klášcete. Všceno ale nakonec dopadlo trochu jinak... MĀ›j výlet byl výletem plným bizarností a paradoxĀ›, které byly nĀ›kdy pĀ™ekvapivé v dobrĀ›m slova smyslu, jindy spíšc›; ukazovaly na devastaci a úpadek. PĀ™esto má tento kraj mnoho krás, za kterými se vyplatĀ› vĀ›it sem cestu. V dnešc›ním Ā›lánku vám pĀ™edstavím vesniĀ›ku Luková. Je asi 5 km od ManĀ›tĀ›na, a pokud nemáte podrobnou mapu nebo navigaci, hledá se tĀ›šřko. Dalo by se Ā™íci, šře v Lukové opravdu dávají lišc›ky dobrou noc. Silnice ušř dál nevede. Dominantou malé obce s deseti popisnými Ā›isly a Ā›tyĀ™mi stálými obyvateli je kostel sv. JiĀ™í. Kostel znašřnĀ› zdevastovaný, jakých jsou u nás stovky. Jenšře tento kostel není ledajaký... Je se na nĀ›j dívat lidé z celé republiky (bĀ›hem mojí návšc›vy tu byli lidé z Prahy) a i ze zahraniĀ›í. Kostel se dostal na seznam nejďřivĀ›jšc›ch míst svĀ›ta. Ale pĀ›knĀ› od poĀ›átku. První zmĀ›nky o obci Luková jsou dle Wikipedie z roku 1115. Kostel samotný pocháší z roku 1352. Za husitských válek byl pobošřen a opraven. Na konci 18. stoletĀ› jej postihl nišřivý pošřár. Poslední obnovy se došřkal v roce 1858. V roce 1968 pĀ™i pohšřbnĀ›m obšřadu spadla šřst stropu. Vysmutešřní hostĀ› přý tehdy vybĀ›hli pĀ™ed kostel, dokonšřili rozloušření se zesnulým a od tĀ› doby byl kostel trvale uzavšřen. Kolem kostela byli pohšřbívanĀ› sudetšc›; tí NĀ›mci a po jejich odsunu náhrobky a kĀ™íšře chátraly. UzavšřenĀ›m chĀ›tral objekt celý a byl odsouzen prakticky k zániku. Bohušřel, jak bĀ›vá v Ā›echách zvykem, nešc›el nenechavšřm, ktešř se nešc›; tírá krášt ani v kostele.

Ā› v roce 2012 si student ZĀ›EU Jakub Hadrava vybral lukovský kostel jako téma své diplomové práce. Sezval 32 dobrovolníkĀ›, pĀ™ikryl je plášc›nkami, následnĀ› bílou tkaninou a pak sedĀ›ící Ā› stojĀ›ící pĀ™elil sádrrou. Dobrovolníci museli v tomto neobvyklĀ›m hávu pĀ™ekat dvacet minut, dokud sádra nezatvrdla. Potom opatrnĀ› krunýšř sundal a vzniklé „duchy“ rozmĀ›stit do kostela. V podstatĀ› všc›; mají pĀ™edstavovat NĀ›mce, ktešř chodili do kostela, modlili se a vzájemnĀ› si byli blízcĀ›.

NĀ›které sochy díky pĀ™idání fosforu do sádry svĀ›telkují a vytvášřejĀ› tak v pĀ™Ā›mĀ› zvlášc›ní atmosféru. MnĀ› se o kostela dostat nepodašřilo, ale rozbitými okny pĀ™es vnitšřní mĀ™íšř se trochu fotografovat dá a vidĀ›t interiĀ›r také. I zavĀ›racím dnem. Jinak provádĀ› v kostele starousedlík, pan Koukl. Zájem je velkĀ›, a lidé v kasišřce pĀ™ispĀ›vají na tolik potšřmelopravy. Z fotografiĀ› je vidĀ›t, šře tady zub Ā›asu hlodal nemilosrdnĀ›. Dešřová voda, která se díky šc›patnému zastšření dostala do zdĀ›va, narušřila statiku kostela. Kotoušře kostelnĀ›ch hodin jsou zrezivšřlé a vypadají, šřkašřdou chvíli odpadnou. PĀ›knĀ› jsou jen malé urnové pomníky Ā›eských obyvatel z novšřj doby, kterých je tu kolem dvacĀ›tky. A samozšřejmĀ› nová stšřmecha. LidĀ› sem jezdĀ› hlavnĀ› za sochami; mne nemĀ›nĀ› zaujala velká spousta s náhrobkĀ›, fragmenty nĀ›kterých kamenných kĀ™íšř jsou doslova zadupanĀ› v zemi. Velmi mne zaujal onen náhrobek s obrazem šřeny dršřící se za hlavu. Jako kdyby mlšřky Ā™íkala: „nemohu tĀ› spoušc›;ti zde uvĀ›šřmit, jak to nĀ› dopustit“ … Velkou trpšřlivost museli mít lidé, ktešř zde pešřlivĀ› odkrývali zem, dávali dohromady stšřepy sklenĀ›ných a porcelánových destĀ›ek se jmĀ›nem nebošřtĀ›ka, i ti, ktešř odhrabávali listĀ› a vystšřhávali náletové dšřevĀ›. Klobouk dolšř pĀ™ed dobrovolníky. Z šřad místních kromĀ› pana Koukla asi velkou pomoc šřekat nelze. Ā›ijĀ› tu totišř je stĀ›lĀ› obyvatelĀ› a je tu deset Ā›isel popisných, vĀ›tšř jsou tĀ› šřst tedy chalupĀ™i. Luková nikdy nebyla velkou vsĀ›. Z digitalizované kroniky obce jsem se mnoho nedozvĀ›ďla, je psaná, jak jinak, v nĀ›mšřinĀ›. Dochovala se kronika šřeskĀ› menšc›inové šc›; koly, Ā›itajĀ›ící jen nĀ›kolik rokĀ› mezi dvĀ›ma svĀ›tovými válkami, konšří ve šc›; kolním roce 1937/38. Šc›; kola byla zalošřena na popud správce zdešřho velkostatku, který zamšřstnával šřeskĀ› dšřlnĀ›ky. Statek patšřil pĀ›vodnĀ› rodu Lašřanských. Ze zápisĀ› je zšřejmĀ›, šře boj o šřeskou šc›; kolu byl svĀ›elnĀ›. Ā›šřákĀ› minimum, šc›; kola Ā›asto šřádala o sirotky ašř z Prahy, nĀ›kdy navšřšc›;ily stav šřšřákĀ› šc›; koly košřující cĀ›ka dšřti. PĀ™esto i v tak slošřitĀ› dobĀ› dšřti dostávaly o vĀ›nošřní besĀ›de látku na šc›; aty, pár obuvi a nĀ›jakou drobnost. VĀ›tšřinou se jednalo o dobrodince z vnitrozemĀ›, ktešř poslali finanšřní dar k zakoupenĀ› dĀ›rkĀ›. Mezi dvĀ›ma svĀ› válkami ve 22 domech šřilo cca 108 obyvatel. KromĀ› kostela zde byla fara, hostinec, nĀ›mecká malotšřdnĀ› šc›; kola a hospodášřská zálošřna. Dašřilo se tu ovocnĀ›stvĀ›. Tolik z Lukové. PĀ™i odjezdu si ješc›;tĀ› fotografuji zastaralou tabuli poĀ›jzdnĀ› prodejny, to ušř se málo vidĀ›, a pohledem na kopec Kozelka a obrovĀ›itĀ› televizní vysĀ›lašř. Krašc›; ov, opoušc›;tĀ›m toto místo. Za pár dnĀ› dalšř; pokračovĀ›ní, vašc›; e MIA